

مکان قرارداد در قراردادهای الکترونیک و آثار ناشی از آن

زینب ملکی^۱، هنگامه غضنفری^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی، واحد خرم‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم‌آباد، ایران

^۲ دکتری حقوق بین‌الملل، استادیار و عضو هیئت‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی، خرم‌آباد، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

قراردادهای الکترونیکی به‌واسطه ابزار الکترونیکی از قبیل اینترنت و فضای مجازی جزو قراردادهای تابع اصول و قواعد عمومی شناخته می‌شود. با توجه به ماهیت فرامرزی و مجازی ارتباطات تشکیل قراردادهای الکترونیک به‌طور عام میان اشخاصی صورت می‌گیرد که از لحاظ مکان و زمان از یکدیگر فاصله دارند و این در حالی است که ممکن است محل سیستم اطلاعاتی آنان محلی غیر از محل تجارت یا اقامت آنها باشد. در این صورت این پرسش به ذهن متبادر می‌شود که محل تشکیل قرارداد کجاست؟ یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد مکان وقوع قرارداد متغیری است که خود در اکثر مواقع تابع زمان وقوع آن می‌باشد. و در قوانین و مقررات ایران مقررهی خاصی برای تعیین مکان در قراردادهای الکترونیکی در قوانین داخلی وجود ندارد، و ملاک تشخیص را می‌توان در قواعد عمومی قراردادها جست و جو کرد، ماده ۱۹۱ قانون مدنی عامل تشکیل‌دهندهی قرارداد را قصد انشاء همراه با وسیلهی ابراز آن می‌داند و با توجه به اینکه وسیله ابراز قصد در این ماده مشخص نشده، با پذیرفتن نظریه اعلام قبول که بیش‌ترین ارتباط را با ماده ۱۹۱ و به‌طور کلی نظام حقوقی ایران که مبتنی بر ارادهی باطنی است، می‌توان گفت بی‌شک مکان تشکیل قرارداد محلی است که آخرین جزء آن (قبول، قبض) محقق می‌شود. این مقاله، به بررسی اهمیت، ضابطه، آثار و بیان موضع حقوق ایران در رابطه با تعیین مکان در قراردادهای الکترونیکی محدود شده است.

واژه‌های کلیدی: حل تعارض، قرارداد الکترونیک، مکان قرارداد، قانون حاکم، تعهدات قراردادی

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۷، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۰، صفحات ۳۲۹-۳۱۴